

Rada ds. Kompetencji

OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA

Szanowni Państwo,

z przyjemnością przekazujemy kolejny newsletter przygotowany w ramach projektu „**Sektorowa Rada ds. Kompetencji – Opieka Zdrowotna i Pomoc Społeczna**”. Z wcześniejszymi materiałami można zapoznać się na stronie:

www.rada.pracodawcyrp.pl

Na powyższej stronie można również znaleźć szersze informacje o systemie Rad Sektorowych, w tym na temat „**Sektorowej Rady ds. Kompetencji – Opieka Zdrowotna i Pomoc Społeczna**”.

AKTUALNOŚCI

- 1) W dniach 11 i 12 stycznia 2018 roku w siedzibie Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie **odbyły się dwa kolejne spotkania zespołów roboczych Sektorowej Rady ds. Kompetencji w obszarze pomocy społecznej**:
 - w dniu 11 stycznia 2018 r. - Seminarium pt. „*Opracowanie rekomendacji dla sektorowych ram kwalifikacji w pomocy społecznej*”;
 - w dniu 12 stycznia 2018 r. – Seminarium pt. „*Opracowania rekomendacji dla sektorowych ram kwalifikacji zarządczych w pomocy społecznej – na podstawie raportów z badań eksperckich, przeglądów statystycznych i piśmiennictwa oraz BKL*”.

Podczas obydwu seminariów, wybrani w drodze konkursu eksperci, dyskutowali na temat wyzwań kompetencyjnych związanych z asystentem rodziny, z zawodem opiekuna, z asystą osoby niepełnosprawnej i asystą osoby starszej. Wymieniali się wiedzą, doświadczeniem, przedstawiając przygotowane prezentacje i uczestnicząc w warsztacie: Nowe zawody, nowe kompetencje, nowe wyzwania - warsztat kokreacji przyszłościowych zawodów i kompetencji.

W trakcie seminarium zaprezentowane również zostały założenia ekspertyzy - Założenia badań ilościowych i jakościowych wśród pracodawców sektora pomocy społecznej i ekspertów rynku pracy, a także pracowników sektora [w szczególności pracowników znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji – w tym w wieku powyżej 50 lat i pracowników o niskich kwalifikacjach] na potrzeby BKL edycja 2017 i 2020 - która została następnie opracowana przez wybranych ekspertów.

Powstała ekspertyza dotycząca przygotowania i prowadzenia badania oczekiwań pracodawców w zakresie kompetencji pracowników w profesjach społecznych. Dokument zawiera m.in. założenia metodologiczne do badania oraz rekomendacje dla przygotowania i przeprowadzenia badań PARP nt. kapitału ludzkiego w sektorze pomocy społecznej. W opracowaniu wykorzystano m.in. materiały wypracowane podczas spotkań zespołów roboczych Sektorowej Rady ds. Kompetencji w obszarze pomocy społecznej.

- 2) W dniu 13 marca 2018 r. w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości doszło do ważnego spotkania kierownictwa PARP z przedstawicielami Uczelni Korczaka i Uczelni Łazarskiego,

realizujących projekt „Sektorowa Rada ds. Kompetencji – Opieka Zdrowotna i Pomoc Społeczna”. Przedmiotem dyskusji było wypracowanie założeń i rekomendacji do ogólnopolskich, reprezentatywnych badań Kapitału Ludzkiego wśród pracodawców z sektora pomocy społecznej i zdrowia. Badanie to zostanie przeprowadzone przez PARP jeszcze w 2018 roku. Ze strony Uczelni Korczaka temat prezentowali prof. Mirosław Grewiński (koordynator prac Rady) i dr Joanna Lizut (autorka ekspertyzy nt. założeń metodologicznych badania).

- 3) W dniu 14 marca 2018 r. w Pałacu Prezydenckim odbyła się debata dotycząca praw socjalnych w Konstytucji. Debatę otworzył Prezydent RP – Andrzej Duda. Prelegentami byli m.in. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rafalska, prof. J. Hryniewicz oraz prof. W. Koczur. Debata zgromadziła wielu przedstawicieli nauki, ale także decydentów i praktyków.
- 4) W dniu 16 marca 2018 r. w MRPiPS obradowała Centralna Komisja Egzaminacyjna, która zajęła się m.in. wyborem członków do regionalnych komisji egzaminacyjnych. CKE rekomendowała do wyboru członków RKE i jednocześnie zajęła się tematem przygotowania nowych zestawów pytań na egzaminy na drugi stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego.
- 5) Marzec 2018 – dobiegają końca prace dotyczące przygotowań do obchodów Jubileuszu 100 - lecia polskiej polityki społecznej 1918-2018, prowadzone w partnerstwie z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz z Polskim Towarzystwem Polityki Społecznej. Finalizuje się druk Księgi Jubileuszowej poświęconej dorobkowi polskiej polityki społecznej oraz przygotowanie Wystawy Jubileuszowej poświęconej początkom polskiej polityki społecznej w okresie 20-lecia międzywojennego. 11 kwietnia 2018 r. w MRPiPS odbędzie się Konferencja Otwarcia, a następnie przeprowadzonych zostanie 16 konferencji regionalnych, we współpracy z urzędami wojewódzkimi, oddziałami ZUS i oddziałami PTPS.

6) Wybór jednostki współpracującej z Centralną Komisją Egzaminacyjną

Na podstawie zapisów § 28 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 kwietnia 2012 r. w sprawie specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny (Dz. U. z dnia 8 maja 2012 r. poz. 486) w dniu 14 lutego 2018 r. **Instytut Pracy i Spraw Socjalnych** został wybrany jako jednostka organizacyjna, współpracująca z Centralną Komisją Egzaminacyjną do spraw stopni specjalizacji zawodowej pracowników socjalnych w zakresie organizacji egzaminów na II stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny.

Źródło: <https://www.mpips.gov.pl/aktualnosci-wszystkie/pomoc-spoeczna/art,9767,wybor-jednostki-wspolpracujacej-z-centralna-komisja-egzaminacyjna.html>

7) Wsparcie na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Ponad 1,13 miliona złotych – to łączna pula dofinansowania, jakie zostało przyznane podmiotom działającym na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w ramach konkursu „Nowe horyzonty aktywnej integracji w środowisku lokalnym – animacja, edukacja, aktywizacja na rzecz zmniejszenia wykluczenia społecznego – edycja 2018” ogłoszonego przez Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu – nowy wymiar 2020”.

Spośród 25 złożonych ofert – 12 zostało zarekomendowanych Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wśród podmiotów, których oferty zostały pozytywnie ocenione, znalazło się sześć jednostek samorządu terytorialnego (Łambinowice, Bytom, Nysa, Mikołów, Puławy, Powiat Legionowski), pięć stowarzyszeń (Stowarzyszenie Nowa Szansa, Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Społecznej STELLA, Stowarzyszenie POSTIS, Stowarzyszenie „Dobry Dom”, Stowarzyszenie „Współistnienie”) i jedna kościelna osoba prawna (Caritas Diecezji Kieleckiej).

Źródło: <https://www.mpips.gov.pl/aktualnosci-wszystkie/pomoc-spoeczna/art,9720,wsparcie-na-przeciwdzialanie-wykluczeniu-spoecznemu.html>

8) Umowy w ramach Senior+ podpisane

W Ministerstwie Rodziny podpisano umowy z samorządami, które otrzymały dofinansowanie w ramach programu „Senior+”. Na rok 2018 zaplanowano 80 mln zł na program „Senior+”.

Z placówek mogą korzystać osoby powyżej 60. roku życia, które są nieaktywne zawodowo. Seniorzy mogą spędzać czas w ośrodkach od poniedziałku do piątku - przez kilka godzin dziennie. Tam mogą korzystać z pomieszczeń do wspólnych spotkań, gotowania, ćwiczeń i relaksu. Mają też możliwość zjedzenia ciepłego posiłku.

W ramach programu "Senior+" jednostki samorządu terytorialnego mogą się ubiegać o środki na jednorazowe wsparcie finansowe na utworzenie lub wyposażenie placówek oraz na zapewnienie ich funkcjonowania. Na utworzenie dziennego domu "Senior plus" można otrzymać 300 tys. zł, a na klub - 150 tys. zł. Placówki już istniejące będą mogły otrzymać do 300 zł na utrzymanie jednego miejsca w dziennym domu lub do 200 zł w klubie.

Źródło: <https://www.mpips.gov.pl/aktualnosci-wszystkie/seniorzy/art.9801.umowy-w-ramach-senior-podpisane.html>

9) **Twoje zrozumienie wiele znaczy - ruszyła kampania społeczna "Zrozumieć Starość"**

Twoje zrozumienie wiele znaczy – to hasło kampanii społecznej „Zrozumieć Starość” organizowanej przez Fundację Zaczyn przy wsparciu Promedica24. Celem kampanii jest podniesienie wrażliwości społecznej, zrozumienia i szacunku dla osób starszych oraz edukacja na temat starości, schorzeń i ograniczeń związanych z wiekiem oraz możliwości ich leczenia.

Spot telewizyjny Kampanii można obejrzeć tu: https://www.youtube.com/watch?v=jE_PrEvmLrI

W ramach kampanii w całym kraju dystrybuowany będzie obszerny drukowany poradnik przeznaczony głównie dla osób opiekujących się swoimi sędziwymi krewnymi. Organizowane będą liczne wydarzenia z udziałem osób publicznych wspierających kampanię, pozwalające poczuć starość w wymiarze fizycznym poprzez specjalny kombinezon geriatryczny pozwalający „dodać” użytkownikowi 40 lat życia.

Więcej informacji na temat Kampanii znajduje się tu: www.ZrozumiecStarosc.pl

10) **Nagrodzono samorządy aktywnie działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami**

W dniu 26 lutego 2018 r. odbyła się gala wręczenia nagród w ogólnopolskim konkursie "Samorząd Równych Szans" oraz w jego edycjach regionalnych.

Konkurs „Samorząd Równych Szans” to projekt promujący aktywność osób z niepełnosprawnościami w różnych dziedzinach życia. To ogólnopolska inicjatywa, która jest przeznaczona dla samorządów realizujących najciekawsze inicjatywy na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Zwiększa świadomość społeczną i szanse osób z niepełnosprawnościami na aktywny udział w życiu zawodowym i społecznym, promując te kwestie w mediach i propagując nagrodzone w konkursie projekty.

Grupą docelową projektu są samorządy wszystkich szczebli – wojewódzkie, powiatowe i gminne. „Samorząd Równych Szans” już od 2009 roku wpisał się na stałe do kalendarza najważniejszych wydarzeń ogólnopolskich, promujących aktywność osób z niepełnosprawnościami w różnych dziedzinach życia. Do miana Samorządu Równych Szans 2017 aspirowało w dziewiątej edycji konkursu ponad 50 samorządów z całej Polski. Oprócz 9. nagród w głównym konkursie, przyznano także kilkanaście wyróżnień.

Konkurs Samorząd Równych Szans wpływa na zwiększanie świadomości społecznej i szans osób z niepełnosprawnościami na aktywny udział w życiu zawodowym i społecznym. Projekt promuje także działania mające na celu zwiększanie dostępności cyfrowej dla osób z niepełnosprawnościami.

Z ZAGRANICY

W dniach 28-30 maja w Seville w Hiszpanii odbędzie się kolejna, organizowana corocznie przez Europejską Sieć Społeczną (European Social Network) konferencja Służb Społecznych gromadząca ekspertów z ponad 40 krajów w celu wymiany wiedzy na temat współczesnej polityki społecznej, teorii i praktyki. 26. edycja ESSC zatytułowana **‘Invest – Innovate – Transform: Empowering people and communities’** jest organizowana po raz pierwszy we współpracy z Regionalnym Ministerstwem Równości i Polityk Społecznych Regionalnego Rządu Andaluzji, który jest członkiem

ESN i będzie współgospodarzem imprezy. Tematem tegorocznej konferencji są usługi socjalne. Podczas konferencji eksperci dyskutować będą w jaki sposób można poprawić usługi poprzez wzmocnienie pozycji osób i społeczności w pomocy społecznej. Polskę reprezentować będą w Sewilli prof. M. Grewiński i dr J. Lizut z Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej.

Źródło: <http://www.essc-eu.org/>

PLANOWANE KONFERENCJE/WYDARZENIA

- 1) W dniu 11 kwietnia 2018 roku odbędzie się Konferencja Jubileuszowa z okazji 100-Lecia Polskiej Polityki Społecznej organizowana przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z Polskim Towarzystwem Polityki Społecznej. Podczas konferencji będzie można obejrzeć wystawę nt. polityki społecznej okresu dwudziestolecia międzywojennego. Dystrybuowana będzie także publikacja Jubileuszowa pt. „100 lecie polskiej polityki społecznej 1918-2018, pod redakcją E. Bojanowskiej, M. Grewińskiego, M. Rymczy i G. Uścińskiej. Aktualnie dystrybuowane są zaproszenia do podmiotów pomocy społecznej oraz członków PTPS zainteresowanych udziałem w wydarzeniu.

- 2) W dniach 14-15 czerwca 2018 roku w Katowicach odbędzie się ogólnopolska konferencja naukowa **Kierunki i wyzwania współczesnej pomocy społecznej – kompetencje, doświadczenia, perspektywy.**

W ramach projektu „Sektorowa Rada ds. Kompetencji – Opieka Zdrowotna i Pomoc Społeczna” w dniu 14 czerwca 2018 r. odbędzie się konferencja naukowo-ekspertcka pn: **„Razem czy osobno? Kompetencje w pomocy społecznej i opiece zdrowotnej – stan i kierunki rozwoju”** Podczas konferencji poruszone zostaną zagadnienia związane z kompetencjami w sektorach pomocy społecznej oraz ochrony zdrowia. Seminarium podzielone zostanie na dwie sesje: Kompetencje służb społecznych w systemie pomocy społecznej oraz Kompetencje kadr medycznych w systemie opieki zdrowotnej. Sesja trzecia będzie stanowiła panel dyskusyjny.

Do udziału w konferencji zaproszeni zostali eksperci z obydwu dziedzin. Wszystkich zainteresowanych prosimy o kontakt rada.pomocspoleczna@wspkorczyk.eu.

- 3) W dniach 16 – 17 kwietnia 2018 r. w Poznaniu odbędzie się **I Ogólnopolska Konferencja pt. „Polityka społeczna w XXI wieku. Polityka społeczna w trójwymiarze”** organizowana przez Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Intencją organizatorów jest zapoczątkowanie cyklicznego corocznego wydarzenia, które będzie miało charakter trójwymiarowy. Pierwszy wymiar to wymiana opinii, poglądów oraz prezentacja wyników prowadzonych przez Państwa badań naukowych z zakresu polityki społecznej. Drugi poświęcony będzie działaniom podejmowanym przez władze i instytucje szczebla państwowego oraz samorządowego, trzeci zaś wymiar stanowić będzie prezentację i promocję działań podejmowanych przez podmioty trzeciego sektora. Zamiarem Konferencji jest zidentyfikowanie determinantów zmian w przedmiotowych obszarach, zarówno tych pożądaných, jak i tych, które stanowią źródła niepokoju. Środowiska naukowe oraz praktycy z zakresu polityki społecznej będą mieli w trakcie Konferencji okazję konstruktywnie skonfrontować swoje dotychczasowe doświadczenia, działania, wnioski, badania i ich efekty, ale również wskazać przyszłe dylematy i pożądane kierunki zmian w polityce społecznej.

Źródło: <http://unikonferencje.pl/konferencja/8761-i-ogolnopolska-konferencja-naukowa-polityka-spoieczna-w-xxi-wieku-polityka-spoieczna-w-trojwymiarze>

- 4) W dniach 24-26 maja 2018 roku w Hotelu Puro w Poznaniu odbędzie się **XXXVI Ogólnopolska Konferencja Polityków Społecznych, Polityka Społeczna 2.0 W poszukiwaniu nowego kształtu państwa opiekuńczego.** Konferencję organizuje Katedra Pracy i Polityki Społecznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu przy wsparciu Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej, Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych oraz Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN.

Konferencja polityków społecznych to największe tego typu wydarzenie w Polsce. Gromadzi naukowców i praktyków polityki społecznej z całego kraju. Tradycyjnie już tematem konferencji są aktualne zagadnienia z zakresu polityki społecznej oraz problemy metodologiczne badań nad funkcjonowaniem państwa opiekuńczego.

Podstawowym celem konferencji jest debata nad współczesnymi problemami polityki społecznej w Polsce i w krajach wysokorozwiniętych, integracja badaczy i praktyków z całego kraju oraz promowanie rozwoju naukowego studentów i doktorantów zajmujących się polityką społeczną poprzez stworzenie forum do dyskusji oraz prezentacji pierwszych osiągnięć naukowych.

Pierwszego dnia Konferencji - 24 maja o godz. 17.30 odbędzie się Nadzwyczajny Zjazd członków Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej, na którym dokonana zostanie zmiana statutu Towarzystwa dostosowująca go do wymogów nowej Ustawy o stowarzyszeniach. Spotkanie będzie także doskonałą okazją do podsumowania 2 lat działalności obecnego Zarządu Głównego i Oddziałów Regionalnych.

Źródło: <https://politycyspoleczni.pl/cel-i-tematyka-konferencji/>

PRACE LEGISLACYJNE w OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ

- 1) W dniu 1 stycznia 2018 r. weszło w życie Rozporządzenie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz szczegółowego zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku o przyznanie Karty Dużej Rodziny (Dz.U. z dnia 28 grudnia 2017 r. Poz. 2449). Ustawa z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin wprowadza, z dniem 1 stycznia 2018 r., obok karty w formie tradycyjnej (dokumentu z tworzywa sztucznego), kartę elektroniczną. Karta elektroniczna umożliwi członkom rodzin wielodzietnych wizualizację Karty Dużej Rodziny na urządzeniach mobilnych, za pomocą dedykowanej aplikacji. Wnioskując o Kartę Dużej Rodziny możliwe jest wybranie zarówno karty tradycyjnej, jak również karty elektronicznej, lub jednej z tych form. Wprowadzone zmiany odnoszą się również do wzoru Karty Dużej Rodziny (określenie wzoru karty elektronicznej), informacji zawartych we wniosku o przyznanie Karty Dużej Rodziny, a także w zakresie sposobu unieważniania Karty Dużej Rodziny.

Źródło: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2017/2449>

- 2) W dniu 1 stycznia 2018 r. weszło w życie Rozporządzenie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz.U. z dnia 28 grudnia 2017 r. Poz. 2447). Rozporządzenie to było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. poz. 921), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 8 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją programu „Za życiem” (Dz. U. poz. 1292). Proponowane regulacje określają szczegółowy sposób i tryb organizowania prac społecznie użytecznych, w tym warunki ustalania świadczenia dla osób wykonujących te prace.

Źródło: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2017/2447>

- 3) W dniu 30 stycznia 2018 r. weszło w życie Rozporządzenie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w niektórych jednostkach organizacyjnych resortu sprawiedliwości (Dz.U. z dnia 29 stycznia 2018 r. Poz. 257). Celem projektu jest nowelizacja rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 kwietnia 2008 r. poprzez objęcie przepisami rozporządzenia pracowników Instytutu Kryminologii i Penitencjarystyki. Instytut został powołany na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2017 r. w sprawie utworzenia Instytutu Kryminologii i Penitencjarystyki (Dz. Urz. MS poz. 210), jako jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Sprawiedliwości, która rozpoczęła funkcjonowanie od dnia 1 stycznia 2018 r. Celem Instytutu jest wspieranie rozwoju polskiego systemu penitencjarnego oraz nauk związanych z jego funkcjonowaniem poprzez tworzenie, aktualizowanie i weryfikowanie naukowych podstaw funkcjonowania więziennictwa dla potrzeb

praktyki penitencjarnej, w szczególności poprzez prowadzenie badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych. Powołanie Instytutu Kryminologii i Penitencjarystyki spowodowało konieczność wprowadzenia odpowiednich zmian, które mają charakter dostosowujący i redakcyjno-porządkujący.

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180000257>

- 4) W dniu 08 lutego 2018 r. Senat przyjął bez poprawek tekst ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej, przedłożony przez Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, który dotyczy uporządkowania i doprecyzowania obowiązujących przepisów o pomocy społecznej dotyczących placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, w szczególności wprowadzenia dodatkowego typu placówki: schroniska z usługami opiekuńczymi dla osób bezdomnych.

Źródło: <http://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=2111>

INFORMACJE z ZAKRESU OPIEKI ZDROWOTNEJ

O kompetencjach w ochronie zdrowia:

Krzyżujące się kompetencje (skill mix) w zawodach medycznych i okołomedycznych

Szansą dla polskiego sektora ochrony zdrowia w obszarze niedoborów kadrowych jest wykorzystanie potencjału krzyżujących się kompetencji kluczowych profesjonalistów medycznych np. lekarzy i pielęgniarek oraz strategiczne redefiniowanie ich ról i zadań w systemie opieki zdrowotnej, a także tworzenie nowych zawodów – wynika z ekspertyzy przeprowadzonej w ramach Rady Sektorowej ds. Kompetencji - Opieka Zdrowotna i Pomoc Społeczna przez dr Iwonę Kowalską-Bobko z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Collegium Medicum, Wydział Nauk o Zdrowiu, Instytut Zdrowia Publicznego.

„Skill mix w literaturze przedmiotu definiuje się jako kombinację kompetencji różnych grup pracowniczych w określonym środowisku pracy, we wskazanych działaniach oraz w danym czasie (Buchan, Calman, OECD 2004). Można je także definiować jako zestaw kompetencji odnoszący się do umiejętności i doświadczenia personelu, jego ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego, wieloletniego doświadczenia i sposobu ich łączenia (krzyżowania), aby wpłynąć na ich profesjonalny rozwój oraz osąd. Skill mix przedstawia się również jako zestaw kompetencji łączący potrzeby z dostępnymi umiejętnościami i wynikami w określonym środowisku pracy z określoną grupą konsumentów/klientów” – pisze dr Kowalska-Bobko. Wnioski z obszernego opracowania zaprezentowane są poniżej.

Zdolność systemów zdrowotnych do zapewnienia bezpiecznych, wysokiej jakości, skutecznych i zorientowanych na pacjenta usług zależy od wystarczającej, dobrze zmotywowanej i odpowiednio wykwalifikowanej kadry pracującej w ramach modeli świadczenia usług, które optymalizują ich wydajność. Jednak zarówno kraje rozwijające się, jak i rozwinięte doświadczają niedoborów zasobów ludzkich w opiece zdrowotnej. Dwa poważne raporty (WHO 2006) przygotowane przez Uniwersytet Harvardzki oraz WHO na początku tego stulecia oszacowały globalny niedobór ponad czterech milionów pracowników. Przewiduje się, że niedobór zarejestrowanych pielęgniarek w Stanach Zjednoczonych (USA) może sięgnąć nawet 500 000 do 2025 r., a do 2020 r. prognozowany jest deficyt 200 000 lekarzy (Dubois, Singh 2009). Ten nadchodzący i globalny kryzys zasobów ludzkich (HR) jest zwiędzeniem niedoborów lekarzy, pielęgniarek, innych profesjonalistów medycznych i okołomedycznych, pracowników pomocniczych i administratorów. Wpływ na niego mają również takie czynniki, jak trendy społeczne w kierunku skrócenia czasu pracy, starzenie się siły roboczej i przechodzenie na wcześniejsze emerytury (szczególnie w krajach uprzemysłowionych).

Wskazane i opisane w raporcie problemy, z którymi borykają się współczesne systemy zdrowotne w krajach wysokorozwiniętych, takie jak starzenie się społeczeństwa, dominacja chorób przewlekłych, zwiększające się wydatki na ochronę zdrowia, problemy kadrowe a także prowadzone reformy zdrowotne, wymagają wdrażania działań optymalizujących możliwości sektorowe i efektywnych nie tylko w sensie ekonomicznym ale też społecznym. Krzyżowanie kompetencji (skill mix) oraz powstawanie nowych zawodów medycznych to odpowiedź na określone dysfunkcje systemowe i próba odpowiedniego reagowania na potrzeby pacjentów w warunkach ograniczonych zasobów. Literatura przedmiotu wyraźnie wskazuje zarówno na prowadzone badania empiryczne, których celem jest określenie na ile podejmowane działania na poziomie makro i mikro

w kierunku mieszania kompetencji czy kreowania nowych zawodów są efektywne kosztowo, społecznie i medycznie, jak i identyfikuje przykłady takich rozwiązań. Zasady i metody stosowane w zarządzaniu zasobami ludzkimi stanowią rdzeń każdego trwałego rozwiązania dla funkcjonowania systemu zdrowotnego i mogą utrudniać lub ułatwiać reformy sektorowe. W krajach rozwijających się nierównowaga siły roboczej została zidentyfikowana jako jedna z głównych przeszkód, które zagrażają rozwojowi zdrowia populacji. W krajach rozwiniętych przeszkody te są widoczne także w takich kwestiach, jak listy oczekujących, zatłoczone izby przyjęć, niedobór personelu i brak czasu na zapewnienie opieki skoncentrowanej na pacjencie. Trudności te wynikają także z nierównowagi ilościowej i nieodpowiedniego podejścia do zarządzania zasobami ludzkimi, które może skutkować nadmiernym wykorzystaniem, niedostatecznym wykorzystaniem lub niewłaściwym wykorzystaniem dostępnej opieki.

Organizacje opieki zdrowotnej na całym świecie badają innowacyjne sposoby rozmieszczania swoich pracowników. Skupiono się także na problemie krzyżowania się kompetencji personelu w celu osiągnięcia specyficznej mieszanki różnych rodzajów kompetencji i kreowania nowych zawodów czy też ról, przy rosnącym zainteresowaniu dowodami na temat wartości i wkładu różnych krzyżówek kompetencyjnych na osiągnięte wyniki pacjenta, personelu i organizacji. Aktualne dowody sugerują, że pracy zespołu pracowników nie można rozpatrywać w oderwaniu od kontekstów, w których pracują ludzie. Aby zoptymalizować zarządzanie zasobami ludzkimi, menedżerowie muszą wykroczyć poza proste krzyżowanie się kompetencji w celu rozwiązania problemów organizacyjnych i systemowych.

Szersze perspektywy, które koncentrują się na tym, jak zarządzanie zasobami ludzkimi można wzbogacić poprzez rozwój umiejętności/ kompetencji, idą w kierunku konceptualizacji wykorzystania personelu w dynamicznym i stale zmieniającym się obszarze ochrony zdrowia. Aby być w pełni skutecznym, decydenci, menedżerowie i praktycy muszą wziąć pod uwagę czynniki organizacyjne wpływające na sposób i warunki wykonywanej pracy. Dowody wskazują, że bez względu na to, którzy pracownicy są zatrudnieni lub jakie są ich role, jedynie poprzez rozwiązywanie problemów organizacyjnych można uzyskać w pełni efektywną siłę roboczą. W celu jak najskuteczniejszego wykorzystania zasobów ludzkich, organizacje muszą również wziąć pod uwagę środowiska instytucjonalne, które kształtują przygotowanie edukacyjne pracowników sektorowych, system profesjonalnej regulacji, zachęty organizacyjne i szeroki zakres bodźców, które mogą zmobilizować na poziomie organizacyjnym i systemowym.

Rekomendacje:

1. Projektowanie i prowadzenie badań zarówno systemowych, jak i pilotażowo w wybranych organizacjach/jednostkach w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi w odniesieniu do wdrażania nowych kompetencji, nowych zadań, ról, zawodów a także ich krzyżowania (skill mix).
2. Wyodrębnienie tzw. dobrych praktyk systemowych i organizacyjnych w zakresie krzyżowania się kompetencji. Utworzenie matrycy skill mix w Polsce ze wskazaniem możliwych obszarów krzyżowania się kompetencji oraz wskazanie potencjalnych mocnych i słabych stron, możliwości i barier łączenia kompetencji w systemie ochrony zdrowia.
3. Powstawanie matrycy nowych zawodów w ochronie zdrowia. Przeprowadzenie badań w celu identyfikacji ich właściwego systemowego zagospodarowania na różnych poziomach organizacyjnych oraz wskazanie ścieżki kształcenia i rozwoju zawodowego w tym zakresie.

Dostosowanie przepisów prawnych do wyników badań, nowelizacja ustawy o zdrowiu publicznym (nowe role rynkowe dla absolwentów tego kierunku np. koordynacja opieki czy administrowanie danymi, dokumentacją medyczną), zmiany regulacji o zawodach pielęgniarzek i położnych, ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentyści, fizjoterapeuty, psychologa i innych.

Realizatorzy projektu:

Newsletter powstaje w ramach projektu: Sektorowa Rada ds. Kompetencji – Opieka Zdrowotna i Pomoc Społeczna sfinansowanego w ramach: Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Działanie numer 2.12 Zwiększenie wiedzy o potrzebach kwalifikacyjno-zawodowych

